Anayasa'nın Sivil ve Askeri Tartışmaları Boş;
Özgürlükçüsü Hoştur!

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

1.Anayasa En Temel ve Tümel Hiyerarşik Metindir

Anayasa'nın evrensel tanımında; "toplumsal sözleşme" olarak betimlenirken; ülke üzerindeki egemenlik haklarının kullanım yetkisinin devlete verildiğini belirleyen en temel yasal metindir (Kelsen, 1960).

Çünkü; Anayasa, yasal metinlerin yapısal hiyerarşisine göre, diğer bütün hukuki kurallardan ve yapılardan üstündür. Eş deyişle Anayasa, (1)kanun, (2)tüzük, (3)yönetmelik, (4)yönerge ve (5) genelge nitelikli yasal metinlerin üzerindedir.
Yasal metinler sıralamasındaki bu hiyerarşik yapıdan görülüp anlaşılacağı üzere; "hiçbir kanun ve yapı anayasaya aykırı olamaz!"

2.Devletin İşgörürlüğünde Anayasa'nın Bağlayıcılığı

- Anayasa, bir devletin yönetim biçimini belirtir.
- Toplumların ülke üzerindeki egemenlik haklarının kullanımını tanımlar.
- Bireylerin temel haklarının hangi koşullar altında devlet düzenlemeleriyle kullanım yöntemlerini belirler.
- Anayasa bir ulusun sosyal, siyasal, eğitsel, ekonomik, kültürel yaşam alanlarını belirleyip düzenleyen en üst yasal metindir.

Çünkü Anayasa;

- Devletin temel örgüt yapısını gösterir.
- Devletin organlarını ve işleyişlerini belirler.
- Temel hak ve özgürlükleri tanımlar.
- Temel hak ve özgürlükleri sınırlarını çizer.

Anayasa hükümleri, (1)yasama, (2)yürütme ve (3)yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz (TBMM,1987: Madde:11).

Bir devletin işgörürlüğünde böylesine önemli işlevleri olan Anayasa'ya başta merkezi iktidar olmak üzere yerel yönetimlerin uyması yasal bir zorunluluktur.

3.Anayasal Ulusal Beka Maddeleri

Anayasa'nın ilk üç maddesi ve devamındaki Dördüncü Madde, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin beka maddeleri niteliğindedir. Çünkü; ilk üç madde; devletin şekli, cumhuriyetin nitelikleri, devletin bütünlüğü, resmi dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti konularını içeriyor. Anılan bu konuları kapsayan "ilk üç maddenin değiştirilemeyeceği-değiştirilemez ve hatta teklif edilemezliği" belirtiliyor (TBMM,1987:Madde:1,2,3 ve 4).

4.Bir Anayasa Sivil ve Askeri Güzellemelerle Değil; Özgürlükleriyle Değerlidir!

Yaşamın iki temel değişkenlerinden olan (1)Durum ve (2)Zaman yaşamın her alanında olduğu gibi Anayasa tartışmaları son güncellerdendir.

Türkiye Coğrafyası'nda durup durup yapılan güncel Anayasa tartışmalarında; "Darbe Anayasası" yerine; "Sivil Anayasa" yapma niyet ve düşüncesi siyasal ve bilimsel bir nitelik taşımamaktadır.

- Çünkü; bir Anayasanın önceliği özgürlükler temelinde olmalıdır.
- Çünkü; darbe yapımı eleştirilerine dayalı olarak yürütülen Anayasa tartışmaları canı-cini olmayan yazılı metine demokratik nitelik kazandıramaz.
- Çünkü; demokrasinin temellerinden olan "itiraz edebilme" Anayasa'da yer bulmaz ve yaşam pratiklerine yansıtılmazsa Anayasanın yapılma marifetinin önemi yoktur.
- Çünkü; varolan Anayasa ile "ne yapılamıyor" da Sivil Anayasa tartışmaları yapılıyor? Sorusunun karşılığı da doyurucu olamıyor.

5.Anayasa Nasıl Önem ve Değer Kazanır?

Haklar özgürlükler temelinde bir Anayasa önem ve değer kazanır. (1)Yasama, (2)Yürütme ve (3)Yargı etkileşimindeki güçler ayrılığı ile bir Anayasa önem ve değer kazanır. Yasama, yürütme ve yargı kuvvetlerinin ayrı birimlerde hazırlanıp uygulanması ve denetlenmesiyle Demokratik Devlet güçlenir. Eş deyişle; TBMM kanun yapar, hükümet uygular ve hukuk sistemi yargılar ise Anayasal güçler ayrılığı somutlanır.

6.Vargı ve Yargıda Özgürlükçü Anayasa

- Devletin faaliyetlerini düzenleyen yasal metinlerin en temeli ve tümeli olan Anayasanın önem ve değeri devletin işleyişindeki denge ve denetleme ile kendini gösterir.
- Keyfi ve kişisel tercihlerle Anayasa değer yitimine uğrar.
- Devletin işleyişinde israf düzeyindeki harcamalar Anayasanın da önem ve değerini azaltır.
- Siyasal kültürdeki aşınmalar, yoksulluk ve yolsuzluk olguları da bir Anayasanın önem ve değerini azaltır.
- Partiyi devlet gören Hipermerkeziyetçi yönetim anlayışı da bir Anayasanın önem ve değerini azalttığından Türkiye Coğrfayası'nda yeni bir Anayasa güzellemelerinden önce; "çoklu, çoğulcu, özgürlükçü, sosyal adaletçi, eşitlikçi, demokratik katılımcılı ve kuvvetler ayrılığı temelinde Anayasa uygulanmalıdır.
- Çünkü; Atatürk İlkeleri temelli Cumhuriyetçi Demokrasinin toplumsal yapı taşlarını oluşturan; kurumlardan olan aile, siyaset, eğitim, ekonomik ve din kurumlarının da temel belirleyici dayanağı "Anayasa'dır" (Karaağaçlı, 2021:61-76).

Kaynaklar

Karaağaçlı, M. (2021). **Eğitimin Sosyolojisi.** İkinci Yazım İkinci Basım. **2021.** Ankara: Kitapçı Basımevi Yayıncılık Dağıtım Tasarım San Tic. Ltd. Şti. Matbaa Sertfika No: 41356. ISBN No:978-605-62357-9-5. Bandrol Seri Aralıkları: THG-PRH 620851-620870.

Karaağaçlı, M. (2023). **Finansal Yapıları Denetime Açık Olmayan Sivil Toplu Kuruluşu Olarak Nitelenemez!** http://www.mektepligazete.com. 21 Eylül 2023.

Karaağaçlı, M. (2024). **TC MEB 2024 Yılı Yeni Taslak Öğretim Programlarının Defoları.** http://www.mektepligazete.com. 04.05 2024.

Kelsen, H. (1960). **Pure Theory of Law.** Theorist Hans Kelsen, first published in German in 1934 as Reine Rechtslehre, and in 1960 in a much revised.

TBMM,(1987). **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası.** Ankara: TBMM. Vakfı Ofset Tesisleri.

Etiksel İlke
Burada yer verilen görüşlerden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi etiksel olarak uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi
e-posta : mkara@gazi.edu.tr
Web (1) : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2) :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID:https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları
Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji,güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları
Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Youtube :AkademikAda